

LATVAS

No. 51. Metai XIII

Gruodžio-Dec. 16, 1933

LTSR valst
respublikinė
biblioteka

L A I V A S (THE SHIP)

Published Weekly by Marian Fathers

Entered as second-class July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act. of March 3, 1879.

PRENUMERATOS KAINA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Metams	\$2.00	One Year	\$2.00
Pusei metų	\$1.00	Six Months	\$1.00
Vienam num.	\$0.05	Single Copy	\$0.05

"L A I V A S"

2334 South Oakley Ave.,

Chicago, Illinois

III. ADVENTŲ SEKMADIENIS.

E v a n g e l i j a .

JONO 1, 19—28.

ANUO metu žydai siuntė iš Jeruzolimos kunigų ir lėvitų pas Joną jo paklaustų: Kas tu esi? Jis prisipažino ir neisigynė; ir prisipažino: Aš nėsu Kristus. Jie vėl jį klausė: Tai kas gi? Ar tu esi Elijas? Jis tarė: Nėsu. Ar tu esi pranašas? Ne. Taigi, jie jam tarė: Kas tu esi? kad mes duotumėm atsakymą tiems, kurie yra mus siuntę. Ką pats apie save sakai? Jis tarė: Aš šaukiančiojo tyruose balsas: Taisykite Viešpaties kelią, kaip yra pasakęs pranašas Izaijas. Atsiųstieji gi buvo iš Pariziejų. Jie dar jį klausė ir jam tarė: tai kam gi krikštyji, jei tu nėsi Kristus, nei Elijas, nei pranašas? Jonas jiems atsakė ir tarė: Aš krikštyju vandenimi; bet

L e k c i j a .

PILYP. 4, 4—7.

BROLIAI: Džiaugkitės Viešpatyje visuomet, vėl sakau, džiaugkitės! Jūsų kuklumas tebūna žinomas žmonėms; Viešpats yra arti. Nebūkite nieku bailiai susirūpinę, bet visuose dalykuose jūsų prašymai tesidaro žinomi Dievui malda ir maldavimu su dėkojimu; ir visoki išmanymą perviršijanti Dievo ramybė tesergi jūsų širdis ir jūsų mintis Kristuje Jėzuje.

 tarp jūsų stovi tas, kurio jūs nepažįstate. Jis yra tasai, kurs po manęs turi ateiti, kurs pirm manęs buvo, kuriam aš nėsu vertas atrišti jo kurpių dirželio. Tai atsitiko Betanijoje, anapus Jordano, kame Jonas krikštijo.

MALDA SU VISUOTINIAIS ATLAIDAIS

Štai aš, o geriausias saldžiausias Jėzau puoless ant kelių prieš Tavo veidą su didžiausiu širdies karštumu meldžiu ir prašau Tave, kad sužadintum mano širdyje gyvuosius tikėjimo, vilties ir meilės jausmus, duotum tikrą gailestį už mano nuodėmes ir tvirčiausią norą iš jų pasitaisyti. Susigraudinęs ir su didele širdgėla mastau apie Tavo penkias žaizdas, jau

čiu ir suprantu reikšmę tų žodžių, kurinos Pranašas Dovidas Tavo vardu yra pasakęs: *“Pervėrė mano rankas ir mano kojas, suskaitė visus mano kaulus.”* (Ps. 21, 17. .18.

Šv. Tėvas Pijus IX, birželio 31 d., 1858 m. suteikė visuotinus atlaidus kalbantiems šią maldą po Šv. Mišių.

Užsakykite “LAIVĄ” Savo Giminėms Į Lietuvą

Šventoji Eucharistija - Švenčiausias Sakramentas

Paskutinė Jėzaus Kristaus Vakariene su Jo apaštalais aprašyta Mat. XXVI, Morkaus XIV, Luko XXII ir Povylo I laiške Korint. XI, 24. Gi šv. Jono evangelijoje VI skyriuje plačiai aprašyta įstatymas Šv. Sakramento, jo prigimtis ir išdavos arba vaisiai.

Šv. Matas evangelistas užrašė: "Jis paėmė duoną ir, padėkojęs Dievui, Jis laimino ją, laužė ir davė savo mokytiniams, ir tarė: "Imkite ir valgykite, tai yra Mano Kūnas, kuris bus už jus išduotas; tai darykite Mane atminti."

Panašiai Jis paėmė taip pat taure (kieliką), po to kai Jis suvalgė vakariene, tardamas: "Tas kielikas yra Naujas Testamentas Mano Kraujuje, tai darykite, kaip dažnai jūs gersite, Mane atminsite."

Paskutinės Vakarienės įvykis, giliausioji tikėjimo paslaptis, nuo pat pradžių dėl savo didybės ir paslaptinumo gavo įvairių vardų. Tarp kitų vardų labai dažnai galima sutikti žodį Eucharistija, pritaikinta Šv. Sakramentui.

Ką tas žodis reiškia?

Jis, anot Bažnyčios Tėvų gali reikšti *geroji dovana ar malonė* arba *dėkavonė*. Kadangi Kūnas ir Kraujas Jėzaus, vertai priimtas, anot pačių Atpirkėjo žodžių, duoda amžinąjį gyvenimą, tai ar ne tinkamai jis gali būti vadinamas Eucharistija, tai yra *Geroji Dovana, Geroji Malonė*.

Beto, Gerąja Dovana galima vadinti ir dėl to, kad ten yra pats Jėzus Kristus, pati malonė ir visų malonių šaltinis.

Eucharistija gali taip pat reikšti "Dėkavonė." Pirmiausia tai dėl to, kad Jėzus, įstatydamas Šv. Sakramentą, vartojo *dėkavonę*, kaip matyti pradžioje paduoto šv. Mato evangelijos teksto. Toliaus dėl to, kad geriausia, tinkamiausia

ir kilniausia padėka Dievui už Jo visas malones yra auka. Gi geresnės aukos nėra už šv. Mišių auką.

Su "Paskutiniąja Vakariene" glaudžiai rišasi Švenčiausias Sakramentas.

Taip ta pati Eucharistija yra ir Šv. Sakramentas. Ji yra sakramentas, nes ji turi regimą ženklą ir turi malonę, kurią teikia žmonėms. Vadinasi Švenčiausias Sakramentas, nes turi savyje *pačių Malonę*, Jėzų Kristų, visų malonių versmę. Gi kiti sakramentai, nors turi malones, bet neturi savyje paties Jėzaus Kristaus.

Šv. Sakramentas kartais vadinamas AUKA. Mat, tą sakramentą gauname per šv. Mišias. Jos gi yra tikroji tik nekruvinoji Jėzaus Auka, kaip ji buvo ant Kalvarijos kalno. Mišių AUKOJE aukojami Dievui Jėzaus Kūnas ir Kraujas po duonos ir vyno paveikslais.

Taigi kas aukojame šv. Mišių Aukoje, tas nuolatos yra Šv. Sakramente arba Eucharistijoje. Todėl labai tinkamai gali nešioti vardą "Auka".

Šv. Sakramentas dar vadinamas Šv. Komunija. Tas vardas pritaikintas labai senai, ir yra paimitas iš Povylo apaštalo laiško Korintiečiams: "Palaiminimo taurė, kurią mes laiminame ar Kristaus Kraujo Komunija, ir duona, kurią mes laužome, ar nėra dalyvavimas Viešpaties Kūne? (I Kor. XI, 16).

Taip tai nuo senų senovės tapo įvesti gražiausi pavadinimai tam brangiausiajam Jėzaus Kristaus palikimui.

Kas iš tikrųjų gali būti brangesnio už patį Jėzų Kristų; o jog Jis yra Šv. Sakramente. Tas Sakramentas yra Kat. Bažnyčios saulė, kuri viską šildo ir gaivina; jis yra širdis, kuri siunčia gyvybę į visus narius. Bažnyčia jį gerbia kolbiausia ir visus šaukia tai daryti.

Visi katalikai privalo džiaugtis ta "Gerąja Dovana," ta "Gerąja Malone." Ją turėdami, ją savo širdyje nešiodami, jie turi užtikrinimą pelnyti amžinąją dangiškosios laimės duoną.

V. K.

KA MUMS DUODA BAŽNYČIA?

*Bažnyčioje gyvena mūsų Išganytojas
Jėzus Kristus*

Paslapčių paslaptis stoja mums prieš akis — prieš mus stoja tikrasis Dievas paslėptas Švenčiausiame altoriaus Sakramente.

Ištikrųjų esi nesuprantamas Jėzau Sakramente!

Gyveno Jėzus Betlėje, kur gimė; gyveno Nazarete, kur per 30 metų vedė su šv. Juozapu ir Švenč. Marija paslėptą gyvenimą ir dirbo paprastą staliaus darbą; gyveno trejus metus įvairiuose svečiuose namuose ir nameliuose skelbdamas išrinktajai tautai meilės evangeliją ir galų gale pakabintas ant gėdos kryžiaus medžio atidavė savo dvasią į Tėvo rankas.

O po mirties ir garbingo prisikėlimo kur pagaliau apsigyveno Jėzus? Evangelija mums sako, kad įžengė į dangų ir sėdi Dievo Tėvo dešinėje. Bet ar tai vienintelė Jėzaus buveinė? O ne! *Nepaliksiu jūsų našlaičių! Būsiu su jumis net iki pasaulio pabaigai.* O kokie malonūs ir stebuklingi šie Jėzaus žodžiai. Kur, kada, kaip pildė Jėzus šiuos žodžius? Jis savo mirties išvakarėse vakarieniėje permaino duoną ir vyną į tikrąjį savo Kūną ir Kraują ir liepia šį peresybinimą per kunigų rankas daryti, kad Jo šv. Kūnas ir Kraujas pasiliktų su mumis net iki pasaulio pabaigai. Jis pats pasakė: "Tai darykite mano atminimui iki pasaulio pabaigai." Ir pripildė Jėzus visus amžius ir visus kraštus savo buvimu. Jis sukūrė

sau naują gyvenimą, kokio iki šiolei dar buvo neturėjęs. Gi tuo naujaja buveine yra visos bažnyčios, visos kopyčios kur tik kunigai laiko šv. Mišias ir paverčia duoną ir vyną į Jėzaus Kristaus Kūną ir Kraują. Ir taip dabar Jėzus gyvena ne tik su angelais ir šventaisiais danguje, bet gyvena ir su žmonėmis ant žemės visuose bažnytkaimiuose, miestuose ir miesteliuose, kur tik yra bažnyčios ir kur Kristaus tarnai — kunigai. Jėzus gyvena kaip Dievas ir aukščiausias Viešpats, gyvena kaip mano Kaimynas, gyvena kaip geriausias mano geradaris. Jis kaip šventovės gyventojas vieno tik tetrokšta, kad aš Jo nepamirščiau, kad aš Jį kaip galima dažniau aplankyčiau ir bent porą minučių su Juo pakalbėčiau. Taigi matote koks neprotingas yra pasakymas: kam man vaikščioti bažnyčion.

Į kūtelę, kur gimė Jėzus, bėgo piemenėliai, karaliai, net gyvulėliai puolė ant kelių prieš Jėzų, gi tu nenorėtum eiti bažnyčion, kur randasi Jėzus pasislėpęs duonos pavidale ir ten Jam nusilenkti ir pulti prieš Jį ant kelių!

*Bažnyčia mus valgydina ir girdo
amžinajam gyvenimui*

Bet Jėzus netik gyvena tarp mūsų, bet Jis altoriaus Sakramente tapo tikruoju mūsų valgiu ir tikruoju gėrymu. "Mano Kūnas," sako V. Jėzus, "tikrai yra valgis ir mano Kraujas tikrai yra gėrimas. Imkite ir valgykite, nes tai yra mano Kūnas ir Kraujas."

Altoriuje mums Jėzus paliko tikriausią puotą, kokią tik Dievo Sūnus galėjo. Bažnyčių altoriuose paliko didžiausią meilės įrodymą mums žmonėms. Per dažną priėmimą Kūno ir Kraujo šv. Komunijoje norėjo Jėzus užtikrinti sielai amžiną gyvenimą, nes kas valgo mano Kūną ir geria mano Kraują, sako Išganytojas, tas nemirs, bet gyvens per amžius. Tą patį sako ir Bažnyčia paduodama šv. Komuni-

ją su šiais žodžiais: "Viešpaties Jėzaus Kūnas ir Kraujas tesaugoja tavo sielą amžinam gyvenimui."

Taigi bažnyčioje yra pažymėtina ne tik tavo gimimas, bet taip tavo mokymas bei auklėjimas, tavęs maitinimas amžinajam gyvenimui.

Prisimink pirmuosius savo gyvenimo metus kada pirmą kartą priėmei šv. Komuniją. Koks džiaugsmas ir neapsakoma baimė viešpatavo tavyje kada kunigas padavė iš altoriaus Jėzų į tavo lūpas ir širdį. Tada pirmą kartą pasisotinai ta angelų duona ir vynu, kurs gimdo panas. Iš altoriaus įžengė į tavo širdį Jėzus, gi turėdamas savyje Viešpatį tu tapai gyva monstancija, gyvu tabernakulu, kuriam yra tikras Dievo Sūnus. Ir priimdavai tu šv. Komuniją taip ilgai iki nenustojai vaikščioti bažnyčion, iki nesakiai, kad Bažnyčia tau nieko neduodanti.

Augai, brendai — tavyje kas kart daugiau rasdavosi pagundų. Audros ir vėjai blaškė tai kairėn tai dešinėn dar jauna, neužaugusį tavo gyvenimo medelį. Jautei, kad nenorėdamas pasiduoti piktam turi smarkiai kovoti su savo priešais: pasauliu, kūnu ir piktaja dvasia. Bet ir čia tavęs Bažnyčia neapleidžia; nes atgimdytus šv. krikštu, išmokintus iš sakyklos, pavalgydintus Kristaus Kūnu ir Krauju — dar suteikia mums Bažnyčia *sutvirtinimo sakramentą* arba *dirmavonę*.

KATALIKIŠKAS VEIKIMAS IR MARIJONŲ KOLEGIJOS RĖMĖJAI

(*Kun. Dr. P. Biskio, M. I. C., referatas, skaitytas Marianapolio Kolegijos Rėmėjų Seime, lapkričio 26 d., 1933, Marianapolio Kolegijoje, Thompson, Conn.*)

Svarbiausias klausimas Katalikų tar-

pe šiais laikais yra Katalikiškasis Veikimas. Todėlgi ne bus pro šalį jeigu paant-rindami dabartinio Šv. Tėvo norus bei pa-geidavimus išsigilinsime į tą jo širdžiai taip artimą klausimą. Šiame referate trumpai paaiškinsime Katalikiškojo veiki-mo mintį (sąvoką) bei idealus ir kaip šis veikimas tampriai su Marijonų Kolegi-jos Rėmėjų veikimu rišasi.

Katalikiškasis veikimas nėra šių am-žių naujas išradimas. Jau nuo pat Kris-taus laikų jo būta ten, kur rimtai ir są-moningai dėta pastangų, kad Kristaus mokslo idealai būtų įgyvendinami žmo-gaus privatiškame, šeimyniškame ir vie-šame (visuomeniškame) gyvenime. Pats Šv. Povilas liudija apie katalikišką vei-kimą savo laiku rašydamas Pilipiečiams, kad teiktų pagelbos "toms moterims, ku-rios darbuojasi su manimi evangelijoje" IV, 3. Šv. Tėvų pareiškimai istorijos bė-gyje pateikia mums nesuskaitomų pavyz-džių, pritaikomų katalikiškų principų iš-rišimui pilietiškos, socialinės (visuome-niškose) ir šeimyniškose problemose. To-dėl gi nors idėja (mintis) nėra nauja, ta-čiau rikiavimas katalikiškos visuomenės į bendrą darbą yra kas naujo. Šv. Tėvas Pius XI savo laiške Kardinolui Bertram, Arkivyskupui Breslau pažymi: "Ypač šiais mūsų laikais kada tikėjimas ir do-rovė yra rimtam pavojuje (kada tikėji-mui ir dorai grėsia rimtas pavojus) ir kada dėl mažo jų skaičiaus kunigai ne-pajėgia aprūpinti pavestų sielų jiems, reikia būtinai imtis katalikiško veikimo, kurio dėka pasauliečiai pristatydami dau-gybę bendradarbių ateina dvasiškijai į pagelbą ir papildo jų mažą skaičių.

Tokiais žodžiais Pius XI šaukia pa-sauliečius imtis veiklaus darbo, kad Kris-taus karalija augtų, plėtotusi. Štai reikš-mė katalikiško veikimo. Pius XI tame pačiame laiške trumpai ir kartu ryškiai jo sąvoką apibudina: "Katalikiškasis vei-kimas nėra kas kitą kaip pasauliečių da-

lyvavimas dvasiškijos apaštalavime.”

Katalikiškas veikimas ar mes pabrėšime žodį katalikiškas ar žodį veikimas vis vien yra pasekmė mūsų tikėjimo. Mūsų tikėjimas yra katalikiškas ta prasme, kad Kristus jį atnešė visiems žmonėms ir visiems laikams ir kad jame talpinasi visas Kristaus mokslas be jokių apkarpu. Mūsų tikėjimas iš savo esmės yra gyvas, veiklus. Jis reikalauja iš savo išpažintojų, kad jie gyventų ir veiktų sekdami Kristaus pavyzdį. Kristaus sekimas yra šio tikėjimo aukščiausias idealas ir artimo meilė jo pamatiniu principu, ant kurio remiasi išrišimas visų ekonominių ir socialių klausimų.

Mūsų Viešpats įsakė savo Apaštalam: “Eikite į visą pasaulį ir skelbkite evangeliją visam sutvėrimui.” (Mar. XV-I, 15.) Šv. Tėvas mūsų Išganytojo regimasis atstovas žemėje panašų įsakymą duoda pasauliečiams šaukdamas juos padėti dvasiškijai apaštalauti darbe. Aišku, kad katalikiško veikimo darbų nepajėgia viena dvasiškija atlikti. Darbuotė per daug plati ir visa apimanti. Katalikiškas mokslas ir principai gali būti įgyvendinti tik su pagelba savęs neieškančių katalikų pasauliečių.

Katalikiško veikimo dirva labai plati, nes jo tikslas yra “ginti tikybos ir doros principus, išvystyti sveiką ir naudingą socialinį veikimą dvasiškijos priežiūroje... kad katalikiškas gyvenimas būtų atgaivintas šeimoje ir visuomenėje.” Su politika šis veikimas nieko bendro neturi, nes šio veikimo tikslas yra skleidimas Kristaus Karalijos ant žemės. Šiam tikslui pasiekti katalikiškas veikimas įeina į kultūros, tikybos, ekonomijos, sociologijos, ir mokslo sritis. Kiekvienai iš šių žmogaus veikimo sričių katalikiškas veikimas turi tam tikrą programą, kuris kvėpuoja Kristaus dvasia ir yra pamatuotas Bažnyčios mokslu.

Tarp veiksmų, kurie pasižymi ir kar-

tu yra būtini yra apšvietos programa, kuria skleidžiama Katalikų Bažnyčios mokslas ir veikmė. Ši programa yra varoma (pildoma) žodžiu ir pavyzdžiu, laikraščiuose ir prakalbose. Katalikiška visuomenė gerai susipažinus su savo tikėjimu galėtų neapmokamai daug gero nuveikti išnaikinimui žmonėse nežinojimą ir prietarus. Bet kas gi tą katalikišką visuomenę apšvies? Ne kas kita kaip gabūs susipratę pasauliečiai vadai. Iš kur mes jų gausime? Daugiausiai iš katalikiškų kolegijų ir high schools. Negalima tikėtis, kad išėjusieji viešąsias mokyklas būtų susipratę katalikai, nes apie tikėjimą jie tenai nieko negirdi. Uždrausta mokytojams tose mokyklose tikyba dėstyti. Mes, lietuviai, brangūs klausytojai, turime vieną katalikišką bernaičių kolegiją — Marianapolio Kolegiją, — kurios jūs esate rėmėjai. Jūs ją remdami kaip tik užtikrinate Amerikos lietuviams katalikams skaisčią ir šviesią ateitį, nes ta ateitis priklauso nuo apsišvietusios ir tikybiniai susipratusios jaunuomenės. Jaunoji karta yra mūsų viltis. Ar ji bus mūsų džiaugsmas ar apsišvietimo priežastis pareina nuo jos auklėjimo. Viešųjų mokyklų programa yra savo esmėje nepilna ir siaura. Joje visiškai nekreipiama domės į dalykus, kurie turi didžiausią svarbą, būtent, į žmogaus sielą ir jos tikslą. Ar galima tikėtis, kad auklėjimo sistema kuri pro pirštus žiūri į svarbiausius žmonių dalykus galės mums duoti tinkamus visuomenės vadus? Tuščias sapnas! Auklėti kūną ir protą ir apleisti žmogaus valią yra be galo pavojinga. Ką mums skaudus patyrimas dažnai parodo. Kas yra Chicagos arba kitų miestų plėšikų gaujų vadai? Yra išmirkinto proto žmonės. Tik tikėjimas gali paveikti žmogaus valią, kad jos laisvė ne taptų pasileidimas. Be tikėjimo nėra dorovės. Tik tikėjimas į Dievą, į sielos nemirtingumą, į pomirtinį teismą, gali sulaikyti

žmogaus valią palinkusią į piktą. Viešose mokyklose nieko apie tuos dalykus negirdima, nes uždrausta. Ir todėl negalima tikėtis, kad iš tokių mokyklų susilauksime vadų, kurie užtikrintų lietuviams katalikams šviesią ateitį, nes šviesi ateitis be tikėjimo ir doros neįmanoma. Jokia katalikiška sekmadieninė mokykla negali atstoti kasdieninės mokyklos, nei viena kita tikybos pamoka — tikybos pamokas katalikiškoje mokykloje. Tiksliai katalikiškas auklėjimas gali padaryti, kad tikėjimas įsisiurbtų į žmogaus gyvenimą, ir taptų švyturiu visuose gyvenimo pavojuose ir tvirtove prieš visas pasaulio ir kūno pagundas. Tiksliai katalikiškai išauklėta jaunuomenė galės tapti vertais visuomenės vadais. Marianapolio Kolegijos užduotis yra katalikiškas ateities vadų auklėjimas, tikiybinių ir tautiškai susipratusių vadų. Jūs, brangūs klausytojai, remdami Marianapolio Kolegiją padedate įvykdyti šią svarbią ir prakilnią užduotį, ir kartu tampate katalikiško veikimo veiklūs nariai vienoje iš jo svarbiausių sričių, būtent švietimo srityje. Kas gali būti kilnesnio, gražesnio, kaip auklėti sielas dangaus karalystei? Jūs gi, brangieji remdami savo skatiku Marianapolio Kolegiją tampate dalyviai šiame prakilniame darbe.

Bet brangieji reikia pripažinti, kad tik pradžia, nors, tiesa, graži pradžia. Turime sakysime Amerikoje į pusę milijono lietuvių. Šioje mokykloje vos ne vos 70 mokinių. Palyginamai menkas skaičius. Tačiau, brangūs rėmėjai, negalėtume priimti daugiau, jeigu ir norėtume, nes vietos nėra. Todėl gi sakau, kad tik pradžia nors graži pradžia. Būtinai reikalinga naujų namų, nes jau darosi ankšta. Marijos mieste yra daug vietos, tik trūksta rūmų. Yra rėmėjų į 3 tūkstančius. Daug gero esate nuveikę. Šis gražus Marijos miestas yra vaisius jūsų nenuilstančio darbo ir pasiaukojimo. Tačiau brangieji,

reikia kviesti į talką, nors kita tiek darbininkų, kurie dirbtų su tuo pačiu užsiėgimu ir pasišventimu, kaip kad jūs esate dirbę. Nuo jūsų priklauso suįdominti kitus šiuo prakilniu katalikiško veikimo darbu. Rėmėte iki šioliai remkite ir toliau, nes remdami pasidarbuosite Bažnyčiai, valstybei ir tautai. Bažnyčiai, remdami įstaigą kuri išauklės tikiybinių susipratusių vadus, kurie švies katalikišką visuomenę; valstybei, remdami įstaigą, kuri duos valstybei gerai įsisamonejusių piliečius; tautai, remdami įstaigą, kuri užugdys lietuvių tautai tautiškai susipratusių vadus, kurie sulaukys nutautinimo srovę ir įdiegs į savųjų širdis meilę viso to, kas yra lietuviška. Telaimina Dievas jūsų prakilnų darbą.

CHARBINAS, Kinija. — Pereitą savaitę plėšikai užpuolė Marijonų misijų vienuolyną Charbine. Plėšikai pagrobė brolių Antaną Asikavičių, M. I. C. ir labai žiauriai jį kankino. Plakė tol, kol jis beveik neteko sąmonės. Paskui jam į akis pripylė druskos, sumaišytos su pipirais, o po bėsių kankinimų pareikalavo iš misijos 40 tūkstančių dolerių išperkamojo mokesčio. Misija, nepajėgdama tokios sumos sumokėti, pasiryžo kentėti ir toliau. Tada plėšikai nusileido ligi 2,000 dol.

Užkankinto brolio gyvybė pavojuje. Dabar plėšikai tyko pagrobti Misijos Viršininką Tėvą Fabijoną Abrantavičių, M. I. C., tikėdami gauti daugiau dolerių. Tuo tarpu vienuolynas visai nieko neburti ir visiems grėsia mirtis.

Po pirmo užpuolimo Tėvas Fabijonas tuoj kreipėsi į Marijonų Generolą Ryne, prašydamas atsiųsti daugiau kunigų ir brolių, kad vieniems mirus, kiti dirbtų toliau. Kartu prašo stiprinti juos savo maldomis.

Apaštališko Delegato Linkėjimai

APOSTOLIC DELEGATION

United States of America

1811 Biltmore Street
Washington, D. C.
December 4, 1933.

The Rev. Joseph Maciulionis, M. I. C.,
Manager of Daily Draugas,
Chicago, Illinois.

Reverend and Dear Father:

I wish to extend greetings and best wishes to the supporters and readers of the Lithuanian Catholic Daily Draugas. The fact that this Daily is now in the twenty-fifth year of its publication is an indication that the Lithuanian Catholic people in the United States realize the importance which the Catholic press enjoys in Catholic life.

It serves not only to keep its readers informed on topics of Catholic interest, but it amplifies the instructions they have received on the principles and teachings of the Faith and defends and protects them against the enemies of eternal salvation.

May the number of your Catholic Daily readers multiply manifold.

Wishing you every blessing, I remain,

Sincerely Yours in Christ,

† AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,

Archbishop of Laodicea
Apostolic Delegate.

SIUNČIA LINKĖJIMUS

Jo Ekse. Amleto Giovanni
CICOGNANI, Apaštališkas
Delegatas, sveikina "Draugo"
skaitytojus ir rėmėjus.

Kun. Juozapui Mačiulioniui, M. I. C.,
Dienraščio "Draugo" vedėjui,
Chicago, Ill.

Gerbiamas ir Brangus Tėve:

Geidžiu pareikšti sveikinimus ir geriausias linkėjimus lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams. Tik tas faktas, kad šis dienraštis leidžiamas jau dvidešimts penkerius metus yra vaizdas liudymas, kad lietuviai katalikai J. Valstybėse supranta katalikiškosios spaudos katalikiškam gyvenime reikšmę.

Ši spauda ne vien patarnauja skaitytojams, informuodama juos apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet dar paduoda nurodymų apie Tikėjimo mokinimo dėsnius, gina ir saugo juos nuo amžinojo išganymo priešų.

Tegul Jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius daugeriau padaugėja.

Linkėdamas Jums visokios palaimos pasilieku,
Nuoširdus Jums Kristuje,

† AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

Klausimai Ir Atsakymai

KLAUSIMAS. Kiek pelnoma atlaidų, kada laimina vyskupas arba kardinolas?

ATSAKYMAS. Tiek galima pelnyti, kiek jie turi teisę laimindami suteikti. Kartais yra visuotini, kartais dalini. Kartais viešai bažnyčioje skaitomas raštas, kokių atlaidus galima gauti, kartais be to pranešimo teikiami atlaidai.

Bet ne tiek svarbu žinoti kiek galima pelnyti tų atlaidų, tik labai svarbu turėti mintį arba intenciją juos pelnyti ir pildyti sąlygos. Gi sąlygos yra šios: 1. būti malonės stovyje, tai yra, būti be mirtinosios nuodėmės; 2) pasimelsti Šv. Tėvo intencija; 3) kartais reikalaujama išpažintis ir Šv. Komunija; 4) kartais reikalaujama auka.

KLAUSIMAS. Dėlko nekurie katalikai nemėgsta skaityti katalikiškų laikraščių, o geriaus skaito visokius šlamštus?

F. K.

ATSAKYMAS. Dėlto, kad nekurie katalikai yra tik "šiaudiniai" katalikai: jie yra labai nesusipratę, akli, labai menko ir silpno tikėjimo. Dėlto, kad nekurie lietuviai katalikai yra pilni velniško užsispyrimo arba uparos. Jie paprastai daro priešingai. Nuo ko sudraudžiami, prie to labiau kimba.

Dėlto, kad nekurie lietuviai yra per daug smaltūs žinoti, ką priešai rašo, ypač apie kunigus. Daug lietuvių katalikų su pasigerėjimu tą "kiaulių jovalą" lapsi ir šniaukščia, nes biauriausiuose raštuose apie kunigus jie randa nuraminimo savo negrynos sąžinės ir sau pasiteisinimo nepildyti savo tikėjimo pareigų.

Yra ir daugiau priežasčių, bet užteks paduotųjų.

KLAUSIMAS. Dėlko žmonės labiau mėgsta išdykauoti, kaip gera daryti?

ATSAKYMAS. Dėlto, kad jie gyve-

na pamiršę ir niekad neatsimindami savo tikslo. Jie neatsimena, kad juos Dievas sutvėrė, kad jie Dievą pažintų, Jį garbintų, Jį mylėtų, Jo valią pildytų ir gautų garbę danguje.

Kuomet žmogus neatsimena sau savo tikslo ir jo nesiekia, jis prilygsta neprotingiems galvijams ir mėgsta gyventi galvijiška ir taip gyvena. Dėlto daugiau išdykauja negu daro gera.

Žmonės neatsimindami savo tikrojo tikslo ir nesiekdami jo, pasidarą savo visokiausių geidulių ir aistrų vergai, nuolan kiausį jų tarnai. Gi geiduliai ir aistros niekuomet neveda gerai daryti, o tik ištvirkauti ir palaidauti.

KLAUSIMAS. Kur yra pekla, kurioje vietoje?

F. K.

ATSAKYMAS. Tos "geografijos" nereikia mokytis. Į peklą nei bilieto nereikės pirkti, nei kelio klausti. Kas nepildo Dievo ir Bažnyčios įsakymų, ir nei na teisingai savo luomo pareigų arba, kitaip sakant, kas gyvena mirtinoje nuodėmėje ir nedaro atgailos ir taip miršta, tas ras pragarą, kad ir nežinos, kur jis yra. Jo nuodėmingai sielai be Dievo, visur bus pragaras.

KLAUSIMAS. Kokių būdu Mišios su visomis savo apeigomis gavo tą savo vardą?

J.L.

ATSAKYMAS. Žodis Mišios yra lotiniškos kilmės. Lotiniškai sakoma "Missa."

Dabartinė Mišių auka su visomis savo apeigomis buvo vadinama įvairiais vardais. Pamaži ėmė įsigalėti vardas "Missa."

397 metuose šv. Ambraziejus laiške savo seseriai vartoja tą vardą "Missa" ir pabrėžia, kad jau yra gerai žinomas ir plačiai vartojamas pažymėti Kristaus

Kūno ir Kraujo aukai.

Nuo ketvirto šimtmečio tas vardas paplito visur, tapo priimtas ir dabar visur vartojamas.

Pirmiausia tuo žodžiu buvo pranešama, kad katekumenai arba tie, kurie rengiami buvo krikštyti, po evangelijos ir pamokslo yra atleisti (missi) iš bažnyčios (jiems, mat, buvo leidžiama būti per ištisą auką).

Tą mini ir šv. Augustinas "Po pamokslo įvykdavo išsiuntimas iš bažnyčios katekūmenų. Tas išsiuntimas (Missa) įvykdavo prieš "Offertorium" arba aukojimo.

Tas žodis "Missa" vėliau pritaikintas visai aukai. Gale Mišių dabar vartojamas žodis "Missa" ir reiškia, kad Dievui auka jau yra pasiūsta ir kad galima eiti iš bažnyčios.

KATALIKŲ PASAULY

VATIKANAS. — Prelatų tarpe kalbama, kad prieš pasibaigiant Šventiesiems Metams bal. 1, 1934 m., įvyks Popiežiaus konsistorija. Bus skirti nauji kardinolai.

ROMA. — Buvusis žymus New Yorke protestantų episkopas dvasiškis, dr. S. P. Delany, kuris prieš trejus metus perėjo katalikybėn, išvyko Romon mokytis į katalikų kunigus, pereito lapkričio mėn. 12 d. priėmė dijakono šventinimus ir ateinančią Gavėnią priims kunigo šventinimus.

Dr. Delany yra gimęs Fond du Lac, Wis., 1874 metais. Augintas presbiterijonu, paskiau eidamas mokslus Harvardo universitete virto episkopu.

DAUGAVPILIS, Latvija. — Čia lankėsi iš sovietų Rusijos grįžęs vyskupas Matulionis, kuriam valstybinėje gimnazijoje direktorius ir lietuvių latvių vienybės pirmininkas Obšteinas surėngė iškilmingą sutikimą.

Susirinkus iškilnių salėje gimnazijos mokiniams, korui ir pedagogams, direktorius pasveikino vyskupą, po to koras ir mokiniai sugiedojo Lietuvos himną ir specialę bažnytinę giesmę, o po vyskupo atsakymo — Latvijos himną.

Tuose pačiuose rūmuose vyskupas Matulionis mokėsi ir 1890 m. baigė tuometinę realę mokyklą, kurioje taip pat mokėsi ir a. a. kan. Tumas, prof. Matulionis ir kt. keli lietuviai.

Latgalijos vyskupas yra žinomas iš ankstyvesnių laikų, nes čia darbavosi kaip kunigas apie 10 metų.

Vyskupas Matulionis padarė čia vizitą ir Lietuvos konsului.

KAIP SUVILIOJAMOS LIETUVAI-TĖS

Argentinos laikraščiai plačiai aprašė lietuvių Stasės Tamošaitės šešerių metų pergyvenimą, kurią buvo suvedžiojęs policijos komisaras Cobo.

St. Tamošaitė buvusi siuvėja ir gyvenusi Valentin, Alsinoje. Ji patikusi komisarui, ir ją pradėjo lankyti. Komisaras žadėjo Stasę vesti. Pasiūlė jai vykti į Com. Rivadavia, nes ten esą jo namai ir netrukus pats atvažiuosias. Jam patikėjusi, ir ji išplaukė. Naujoje vietoje ją pasitiko nurodyti asmenys.

Greit pasijuto esanti apgauta, nes buvo patalpinta viešos paleistuvybės namuose.

Panašaus likimo susilaukia ir daugiau mūsų pramuštagalvių išievių, kurios apsvaigintos pasakiškos laimės išskrido iš po jaukios, nors ir netaip turtingos pastogės.

ROSARIO, Argentina. — Čia lietuviai laukia atvykstant lietuvių kunigo, kuris numalšintų jų dvasios alkį. Nemokant gerai vietinės kalbos, sielos tikybinuose reikaluose turi daug vargo.

Paskutinį kartą pas juos lietuvis kunigas buvo atvykęs prieš metus. Dide-

liuose Argentinos plotuose išsisklaidžius lietuvius nespėja dažniau aplankyti, ypač kai trūksta kelionei lėšų.

Vieni gali, bet nesinaudoja, o kiti, nors labiausiai norėtų, neturi progos...

LIETUVOS ŽINIOS

* * *

Visos Lietuvos Eucharistinis Kongresas įvyks 1934 m. birželio 29, 30 ir liepos 1 d. Tai bus didis Kristaus Karaliaus triumfas Šventosios Lietuvos laikinėje sostinėje.

KLAIPĖDA. — Ligšiol Klaipėdos krašto gubernatoriumi buvo Gyls. Jam atsistatydinus, į jo vietą paskirtas J. Navakas.

Buvusį gubernatorių Gylį numatoma paskirti konsulu į Belgiją.

KAUNAS. — Kauno Karo komendantas konfiskavo ir neleido išplatinti paskutinį (12) "Laisvamano" numerį ir uždarė toliau tą laikraštį leisti.

Laikraštis "Laisvamanis" kovojo su tikėjimu Lietuvoje.

VABALNINKAS. — Lamokų km. vienas ūkininkas šv. Metų atminimui prie kelio ant savo sklypo pastatė kryžių. Kryžių šventino kleb. kun. Kirklys. Buvo suvažiavę daug ūkininko giminių. Po pašventinimo, tą patį vakarą, kažinkas kryžių nugriovė. Kryžiavonė buvo nulaužta ir įmesta ten pat į kudrą. Kaltininkas ieškomas.

KAUNAS. — Kauno geležinkelio stoty susektas išaikvojimas. Dėl išaikvojimo buvo įtarti ir suimti du geležinkelio stoties bagažo kasos kasininkai. Rasta, kad jie netik pinigų pasisavinę, bet ir suklastavę kaikuriuos dokumentus. Dabar aiškina, kiek pinigų jie išaikvojo.

SURVILIŠKIS. — Vieną naktį, sudegė P. Kasperuno klėtis, ir vos išgelbėta joj miegojusi motina. Matomai ji norėta sudeginti, nes durys iš oro pusės buvo užrištos. Atvykę Surviliškio ugniege-

siai, apsaugojo artimesnius namus. Nuostoliai siekia virš 5,000 litų. Piktadarystė stropiai tirinama.

VILTRAKIAI. — Žygaišių val. naktį ant nesena pastatyto Pavengrupių pavasarininkų kryžius, buvo rasta ištiesta raudona komunistinė vėliava. Matyt, čia esama komunistėlių. Policija jų ieško.

KRETINGA. — Šiais metais čia labai iškilmingai minėta Kristaus Karaliaus šventė. Šioje šventėje išpažinėjų klausė 9 kunigai. Per šv. Mišias prie bendros šv. Komunijos ėjo 700 vyrų. Pamokslą pasakė kleb. Tėvas Alayzas.

Po pamaldų vyrai rinkosi į Pranciškonų gimnazijos salę, kurioje įvyko pasikaita.

MŪSŲ DARBAI

VADAI IR PAVALDINIAI

Savo pavaldinių dvasios pažinimas, taktas ir orientacija (sumanumas) — neatskiriami palydovai turėtų būti kiekvienam vadovui. Vistiek, koks tas vadovas bus — ar visos valstybės, ar kariuomenės, ar dvasios srityje — kiekvienam jų, be jo kios išimties, šie palydovai būtinai reikalingi. Kasdieninis gyvenimas geriausias yra to ludininkas. Štai, paimkime pavyzdžiui, kad ir West Pullmano lietuvių parapiją Chicagoje, Ill.

Ar tai seni tiek laikai, kada visoje Čikagoje aidėjo nepalankiausios W. Pullmaniečiams žinios apie jų nesantaikas su savo dvasios vadovu? O pažiūrėkite, šie metai kas tenai dedasi — savoms akims netikėtumėte! Iš kur ta atmaina? — Gi naujas atėjo vadas — gerb. Kun. Anicetas Linkus, o su juo ir parapijonai visiškai atsimainė bei patikėjo. Iš nesugyvena mūsų pasidarė švelniausi bei pavyzdingiausi parapijonai, paklusnūs Katalikų Bažnyčios sūnūs...

Man teko šie metai nuo lapkričio 12

ligi 19 d. čionai laikyti misijas. Važinėdamas su misijomis jau kelinti metai po visą plačiąją Ameriką, visko teko regėti ir girdėti, bet tokioje vienybėje ir santarvėje sugyvenančių parapijonų su savo klebonu, kaip regėjau čionai ir kad būtų vieni kitais tiek patenkinti, kaip šičionai, tai retai kur galima rasti...

Parapija, tiesa, nedidukė, bet kaip gražiai laikosi: ir bažnyčia graži, ir mokykla Seserų Kazimieriečių vedama pavyzdingai, jaunimas sutvarkytas, užsilikusios nuo seniau skolos atmokamos. Viskas sekasi, kaip ant sviesto, anot žmonių pasakos... Per ištisą savaitę misijose žmonių pilnutėlė šv. Petro ir Povilo bažnytelė. Kaip stropiai jie naudojasi skelbiamu jiems Dievo Žodžiu!... Kaip nuoširdžiai darė atgailą ir rengėsi prie šv. Komunijos!... Suvažiavusieji į talką kaimynai kunigai stebėte stebėjosi, kad tiek daug matė einančių išpažinties. Dar būt, be abejojimo nustebę labiau, jei būtų kuris jų buvęs sekmadienio rytą, kai visa bažnyčia artinosi prie Dievo Stalo: ir maži vaikeliai, ir subrendusis jaunimas, ir seneliai — visi kartu puotavo, valgydami Danguos Maistą, paliktąjį mums To, kurio 19 šimtmečių nuo Jo mirties sukaktį šiemet visas pasaulis mini... Ne vienas šią gražią iškilnę su džiaugsmo ašara pasitiko ir ilgai jos iš savo atminties išleis...

Ne dovanai lotynų patarlė sako: *Sicut rex, ita grex* (Kokis vadas — toki ir valdiniai). Galva yra vadovas visam kūnui, o vadas visai visuomenei!...

Kun. A. Petrauskas,

TT. Marijonų Misijonierius.

SURAMINIMAS NELAIMĖJE

Baigęs W. Pullmane misijas, perėjau tuo pat tikslu ir į kaimyninę parapiją — į Chicago Heights, Ill. Parapija tikrai nedidukė. Ji bus mažiausia tarp visų Chicago lietuviškų parapijų. Ir pirmiau, ge-

ruose laikuose, ne kažin kas buvo tokioje mažytėje parapijoje (nykštukyje) būti klebonu, o dabar, depresijos metu, tai ir visai ji neviliojo niekieno širdies. Kai kas laikė ją kunigų ištrėmimo vieta. Gerai tačiau senųjų pasakyta: "kunigui ir baloj nebus bado." Taigi ir šioje mažytėje parapijikėje darbščiam ir sumaniam kunigui niekuomet duonos ir dar prie duonos niekadoms netruko ir netruks. Gražiai pragyveno ankščiau čia buvusieji klebonai, nesiskundžia ir dabartinis — kun. Antanas Martinkus. Jis dar nesena čion atvyko — rodos, bus tik antras dar metas. Kaip gražiai jis čionai įsikūrė. Viskas, kaip dideliausioje parapijoje: ir bažnyčia graži, ir mokykla Seserų Kazimieriečių vedama, ir Brolijos tvarkomos ir jaunimas katalikiškoje dvasioje stiprinamas.

Tiesa, depresija neaplenkė ir šio kampe, bet sumanus žmogus ir sunkmetyje ras sau išeitį. Dirbtuvės uždarytos, darbo nėra, sunkus pasidarė pragyvenimas. Vargas žmogui, jei tokiuose atsitikimuose nebetenka vilties ateityje savo būvį pagerinti. Tuomet nusiminimas, tarsi koks vėžys, ima panažėti krimsti žmogui sveikatą ir stumia į dar didesnę vargą bei skurdą. Dieve saugok tokiu metu nuo prietelių, mėgstančių nuolat kalbėti apie vargą, jį mūsų akyse didindami. O šandie tokių prietelių labai lengvai atsiranda. Dievo Apvaizda Chicago Heights parapijonus nuo tos nelaimės apsaugojo, atsiųsdama jiems kleboną tokį energingą, sumanų ir darbštų, kokis yra kun. A. Martinkus.

Laikydamas pas jį misijas, niekuomet nenugirdau iš jo nė vieno žodelio apie bloguosius laikus. Jis pilnas gražiausios vilties. Jis po kelis kartus man minėjo apie žadamus atkelti iš kitur kriaučių dirbtuves ir dar kitų šakų pramonės dvi ar daugiau dirbtuvių. Jis pasakojo man apie likusį didiausį muzikos instrumentų dirbtuvės namą, kurį jau apžiūrėję fabri-

kantai ir norį vėl kažką didžio įsteigti. Vadinasi, dar trupučiuką vargo ir kantrybės, o gerovė pareina...

Klausant man tų gražių pasakojimų, ant kurių gerbiamasis klebonas visą ateities laimės bokštą statė, prisiminė be galo gražus kažkeno raštelis apie tai, kaip vargdienė našlė ramino savo bado kankinamus našlaičius. Tie šaukia: "Mama, valgyti norime;" O ji jiems — Mano mažyčiai, aš jums gražią pasakėlę pasakysiu apie aukso kalnus, deimantą, apie laimingiausius vaikelius, apie darželius, pilnus prisėtus kvepiančių rožių... Aš jums, vaikeliai, padainuosiu saldžių dainelių... Migkite, mažyčiai, saldžiau šiu miegeliu, sapnuokite linksmiausių sapnų... — Ir tie nurimo, beklausydami gražių pasakėlių, beklausydami saldžių motinėlių dainelių... Naujoji dienele nušvito, o geri žmonės atėjo ir našlaičius pavalgydino... Panašiai ir depresijos metu graži svajonė apie būsiančius geresnius laikus vargdieniui nušluosto gaudžią ašarą ir padeda jam sunkiuosius depresijos metus perkentėti, kaip ir užmigdydama kasdieniniais reikalais rūpestį...

Tą sugebėjimą raminti žmones ir statyti gražiausius laimės rūmus net ir varge būdamas, kun A. Martinkus kaip tik ir turi. Jis svajoja jau apie naują didelę Chicago Heights baziliką, kurioje galėsią tilpti dešimtys tūkstančių maldininkų... Kokios gražios svajonės...

Misijos kuo gražiausiai pavyko. Beveik visi parapijonai jose dalyvavo. Gerbiamas klebonas kiekvieną jų pažįsta ir kasdien matė, kurie buvo bažnyčioje, kurie ne. Kaip jis patenkintas savo parapija — nykštuku. Pilnas gražiausių išpūdžių apleidau aš tąją parapiją. Dieve, padėk susilaukti įsikūnijant toms gražioms svajonėms...

Kun. A. Petrauskas
TT. Marijomų Misijonierius.

Kolegijos Rėmėjai:

- AUKOS KOLEGIJAI (seimo metu):
- Kun. J. Ambotas, Hartford, Conn. \$100.
Po \$20.00:
- Kun. J. Valantiejus, Waterbury, Conn.
Kun. K. Vasys, Worcester, Mass.
Po \$15.00:
- Kun. J. Vaitėkūnas, Providence, R. I.
Po \$10.00:
- Kun. K. Urbonavičius, Boston, Mass.
J. Kasparavičienė, Boston, Mass.
Kun. J. Bakanas, Worcester, Mass.
Pp. Andriuškai, Worcester, Mass.
A. Kancevičius, Providence, R. I.
A. Džikevičius, Providence, R. I.
Kol. Rėm. 12 Sk., Worcester, Mass.
Šv. Marijos Vardo Dr., Worcester, Mass.
Kundrotas-Rainys, Worcester, Mass.
Po \$5.00:
- Kun. P. Juškaitis, Cambridge, Mass.
Rėmėjų 8 Sk., Boston, Mass.
Šv. Petronelės Dr., Worcester, Mass.
L. D. S. 7 Kp., Worcester, Mass.
Blaivininkų 25 Kp., Worcester, Mass.
Moterų Sąjungos Conn. Apskritis.
Rėmėjų 36 Sk., New Britain, Conn.
U. Matlauskienė, Worcester, Mass.
P. Mažukienė, Worcester, Mass.
A. Rupkeliene, Worcester, Mass.
M. Kališauskienė, Worcester, Mass.
O. Lipkienė, Worcester, Mass.
O. Širvinskaitė, Worcester, Mass.
Pp. Rainikai, Worcester, Mass.
D. A. Zaleckas, Boston, Mass.
P. Siaurienė, Boston, Mass.
I. Savickas, Brockton, Mass.
P. Bužinskas, Providence, R. I.
A. Sklenis, Athol, Mass.
P. Radzevičienė, Newark, N. J.
Pp. Ringailai, Yonkers, N. Y.
Pp. Jančiai, Lawrence, Mass.
Po \$4.00:
- J. Dzekevičius, Providence, R. I.
Po \$3.00:
- Moterų Sąjungos 5 Kp., Worcester, Mass.

O. Misevičienė, Worcester, Mass.
 J. Švedienė, Worcester, Mass.
 T. Dongveckienė, Worcester, Mass.
 A. Zlotuvienė, Worcester, Mass.
 T. Dongveckienė, Worcester, Mass.
 Po \$2.00:
 J. Svirskas, Worcester, Mass.
 M. Šliorienė, Worcester, Mass.
 P. Urmonienė, Worcester, Mass.
 A. Avižinis, Providence, R. I.
 V. Stulginskis, Waterbury, Conn.
 O. Baltrušimienė, Athol, Mass.

Po \$1.00:

J. Grigas, V. Urbonas, J. Girdžiejauskas,
 P. Ilkevičius, V. Griška, V. Parulis, V.
 Piličiauskas, M. Morkūnienė, M. Delionie-
 nė, F. Kundrotavičienė, M. Bartkevičiūtė,
 J. Mankus, B. Stražinskas, J. Švedienė,
 M. Švedas, P. Kuprevičius, K. Kuklevi-
 čius, M. Kuklevičienė, R. Kamandulienė,
 M. Voverienė, S. Šeputienė, A. Petkus,
 L. Lienė.

Nuoširdžiai dėkojame gerb. Rėmėjams
 už aukas. *Kol. Rėm. Centras*

1905 METAI LIETUVOJE

Kun. A. Petrauskas, M.I.C.

(Tąsa)

Kai šitaip, tai jau ne kanceliarijos plėšimas turi rūpėti, bet kaip sveiką kailį iš panaktinių nagų išnešus. Baigėsi mūsų kalbos, nutrūko visi planai. Drąsiems revoliucionieriams kažkur dingo drąsa. Visi kuogreičiau į ratus. Tik tai sudundėjo ratai ant viso dvaro, ir tiek aš juos ir temačiau.

Panaktiniai, turbūt, buvo labai patenkinti, kad tuo visas puolimas pasibaigė. Juk ir jiems žmonėms ne labai buvo miela prasidėti su jaunais drąsuoliais. Akys jiems žiba paleisti kulka iš revolverio kam į kaktą! O paskui ar iškrapštysi?

Ne mažiau už juos visus buvau patenkintas ir aš. Dieve mylėk, jei būtų kokia nelaimė atsitikus, be abejo, būčiau visų kaltinamas, kam nesudraudęs.

Bet pabandyk įsikarščiavusius jaunuolius sulaikyti, atkalbėti! Greičiau pats gausi kulka, negu jaunuolį nuo jo griežto pasiryžimo sulaikysi, ypač ten, kur kova eina dėl aukštų idealų, kurie dilgina jam širdį!

Taigi ir panaktiniams, ir raštinės sargybai, ir man ir patiems revoliucionie-

riams toji naktis nuslinko be jokios didesnės žalos. Vieniems tik tai vargšams pasirašiusiems po protokolu ramybės nebuvo. Jie laukė kasdien, kad štai-štai kazokai atlėks ir visus sugrūs į kalėjimus. Nerimsta vyrai, dar labiau nerimsta jų moters. Nors ir per naktis prarimo ant langų, besaugodamos kazokus, kad suskubtų laiku vyrai pasislėpti. O, sunkios buvo tos kelios dienos! Nei pakartas, nei paleistas!

Argi nebėr jokios pagalbos?

Pagalbos viltis, kaip ir ta vakarinė žvaigždutė blygstelėjus pro debesų skverną ir vėl pasislėpė. Laukiamos pagalbos nepavyko suteikti. Reikia laukti rūsčios dienos, kada apskrities viršininkas ištyręs visą dalyką pats išspręs tų žmonių likimą. Jos nereikėjo ilgai laukti.

Netrukus, neatsimenu už kelių ar už vienos ar dviejų savaičių, vaitas duoda valstiečiams žinią, kad bus valsčiaus sueiga ir kad atvyksta į tą sueigą pats apskrities viršininkas (Gorielow). Vadinasi, artinasi teismo diena. Dabar pasirašiusių vardai turės išeiti viešumon. Labai

nesmagiai jaučiaisi pasirašiusieji, bet ir man taip pat ne jauku. Nors aš jaučiau visai ramią sąžinę, nes aš juos iš anksto įspėjau, kad taip gali būti, o jie manęs nepaklausė. Vis dėlto jaučiau didelį nesmagumą, kad mano geriausi žmonės turės be reikalo daug nukentėti. Maniau ką čia reikės daryti ir kaip vargšams padėti? Kur žmogus negali, ten Dievas atsiunčia pagalbą.

Prieš pat sueigą iš vakaro, taip gal apie kokią dešimtą ar vėliau naktį girdžiu klabenasi kažkas man į duris.

Gi kas čia? — užklausu pravėręs duris.

— Ateiname pasitarti, nekalbėkite garsiai! — girdžiu dviejų vyrų balsus. Balsai man gerai pažįstami. Atidarau duris. Įeina du mano parapijonai: Pranas K. ir Ignas T. abu iš Krokininkų kaimo. Abu karšti lietuviai.

— Ar žinai, tamsta, kad rytoj čionai paskelbta valsčiaus sueiga? — pirmas jų dviejų buvo man klausimas.

— Taip aš tai gerai žinau. Kas bus tačiau su pasirašiusiais po protokolų? — aš iš savo pusės juos paklausiau.

— Taigi, mudu apie tą reikalą ir atėjova pasitarti. Žinai, tamsta, ką mudu štai su Ignu sutarėva? — tarė K.

— O ką tokio?

— Gi rytoj, prieš pat viršininko atvažiavimą einava mudu su revolveriais į raštinę ir drąsiai pareikalavusiva iš vaito knygy. Jas gavę, išplėšiva lapus su protokolu ir parašais, vaitui gražinsime, kad neišdrįstų mudviejų išduoti valdžiai, ir išeisiva savais keliais. Parašų nebus — viskas dings, kaip į vandenį įmetus!

Mane net šiurpas perėmė. Ar jie iš galvos kraustosi, ar kokis galas — pamaniau sau.

Pasirodo, tačiau, kad jų dviejų tikrai sumanyta tokis šposas iškirsti drau-

giškumo ir patriotizmo vardu.

Nežinojau nė ką jiems sakyti. Ar sudrausti nuo tokio pavojingo žingsnio, ar laiminti už tokią drąsą ir pasiukojimą?

Valsčiaus sueiga

Nuo pat anksto bažnytkaimis ant kojų. Valsčiaus raštinėje eina darbas, mat laukia atvykstant paties viršininko. Bus knygy, kasos ir šiaip valdininkų elgimosi revizija. Valstiečiai taip labai įdomauja, kaip čia pasibaigs revoliucijos istorija. Buvo girdėti, kad kituose valsčiuose ji labai nesmagiai baigėsi. Daugeliui net visai nekaltiems teko paragauti kazokų rapininkų, kitiems kalėjime išstupėti ilgą laiką, tretiems kitokios pabaudos užkrautos... Taigi dabar visiems buvo įdomu, kas darysis Krokialaukyje? Ar viršininkas pats vienas atvyks, ar atsives su savimi, kaip kitur darydavo, kazokų kokią šimtinę? Kuriems čia teks gauti iš kazokų rapininkų... Šimtai panašių klausimų vaikščiojo iš burnos į burną. Vieni stengėsi gązdinti ir pasakojo baisiausius girslus, pareininčius iš kitų valsčių. Kiti vėl išmintingesnieji stengėsi raminti, kad nieko tokio nebūsią...

Visi užimti kalbomis, nė nepastebėjo, kai du vyrukai, prasispraudę pro žmones, drąsiai įėjo į kanceliariją ir priėję prie viršaičio, kurį, jų laimei, rado vieną besitriūsiant kambaryje, parodė rankose savo ginklus ir paprašė išduoti protokolų knygas. Senelis vaitas nė nemanė priešintis. Likusieji keleri metai gyventi kiekvienam juk malonu! Jaunikačiai ilgai nesiterliodami, paėmę knygy, atsivertė paskutinės sueigos protokolą, išplėšė ir įsikšė į kišenių, ramutėliai pro žmones vėl atgal išėjo ir nuėjo savais keliais... Visas užsibaigė kuo ramiausia. Tai žinojo vienas tiktai vaitas ir kurie plėšė knygas.

(Bus daugiau)